শরত চন্দ্র মিশ্র এবং অন্যমানে

বনাম

ওড়িশা রাজ্য এবং অন্যমানে

জানুআরী 3,2006

[এস্. বি. সিন্হা এবং পি. পি. নওলেকর, ন্যায়মূর্ত্তিদ্বয়]

দেওানী কার্য্যবিধি সংহিতা 1908-ধারা 11-- অবেদনরে নিষ্পত্তিকু আপত্তি করাযাইনাহিঁ-প্রভাব-নির্ণয় হোইছি: এহা শেষ পর্য্যায়রে পহঞ্চিছি এবং সমস্তঙ্ক পাইঁ বাধ্যতা মূলক থিলা-তেণু **পূর্ব ন্যায়র** ***মতবাদ প্রয়োগ*** *হেব-পক্ষমানে পুনর্বার সমান সমস্যা উঠেই পারিবেনি-মতবাদ-* **পূর্ব ন্যায়র** *মতবাদ ।*

কেতেক সরকারী কর্মচারী 1984 অনুক্রম তালিকা দ্বারা অসন্তুষ্ট হোইথিলে এবং ওড়িশা রাজ্য সম্মুখরে এহা বিরোধরে নিবেদন করিথিলে । রাজ্য নূতন নির্দ্দেশাবলী পাইঁ 21.2.1984 তারিখরে পরিপত্র জারি করিথিলা এবং ফলস্বরূপ 22.8.1990 মসিহারে সংশোধিত অনুক্রম তালিকা প্রকাশ করিথিলা । এহাকু ন্যায়াধিকরণ সম্মুখরে আপত্তি করাযাইথিলা যাহা 9.3.1992 তারিখর আদেশ মাধমরে সংশোধিত অনুক্রম তালিকাকু রদ্দ করিদেইথিলা এবং 1984মসিহার অনুক্রম তালিকার বৈধতাকু বজায় রখিথিলা । এহি আদেশর সঠিকতা উপরে রাজ্য এবং আবেদনকারীমানে প্রশ্ন উঠাইনথিলে । এহা পরে, ন্যায়াধিকরণঙ্ক আদেশ সর্ত্তাবলীকু অন্তর্ভুক্ত করি রাজ্য 12.8.1992 তারিখরে এক পরিপত্র জারি করিথিলা । এহি সময়রে, আবেদনকারী ন্যায়াধিকরণঙ্ক আদেশকু আপত্তি করি এসএলপি দাখল করিথিলে । 12.8.1992 তারিখর পরিপত্রকু দৃষ্টিরে রখি, এহি ন্যায়ালয় 5.1.1993 মসিহারে এসএলপি কু নিরর্থক বোলি খারজ করিথিলে এবং আবেদনকারীঙ্কু উপযুক্ত প্রতিকার করিবাকু স্বাধীনতা প্রদান করিথিলে । এহা পরে, আবেদনকারী ন্যায়াধিকরণঙ্ক সম্মুখরে ওএ দাখল করিথিলে, যাহা রায় দেইথিলা যে এহার পূর্ব নির্ণয়কু দৃষ্টিরে রখি এবং এহি ন্যায়ালয় দ্বারা এসএলপিকু খারজ করাযিবা কারণরু, এহি প্রসঙ্গকু পুনর্বার খোলাযাইপারিব নাহিঁ । আবেদনকারী উচ্চ ন্যায়ালয়রে আজ্ঞাদেশ আবেদন দাখল করিথিলে, যাহা খারজ হোইযাইথিলা । তেণু বর্ত্তমানর আবেদন ।

আবেদনকু খারজ করি, এহি ন্যায়ালয়

নির্ণয় নেইছন্তি যে: 1.1. ওড়িশা রাজ্য এবং অন্য আবেদনকারীমানে দরখাস্তকারীঙ্ক ব্যতীত এহি অদালতরে কৌণসি স্বতন্ত্র অনুমতি আবেদন দাখল করিনথিলে । এহিপরি 9.3.1992 তারিখর

ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ଆଦେଶ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ହୋଇଥିଲା । ତେଣୁ ପୂର୍ବ ନ୍ୟାୟର ମତବାଦ ଏଠାରେ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯିବ । *ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ* **05.01.1993** ମସିହାରେ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିବା ସମୟରେ ପୂର୍ବ ନ୍ୟାୟ ନୀତିର ପ୍ରୟୋଗକୁ ବାଦ୍ ଦେଇପାରିନାହାନ୍ତି ଯେପରି **9.3.1992** ମସିହାର ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ଆଦେଶରୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇଥିବା ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଅଧିକାରକୁ ଛଡାଇ ନିଆଯାଇନାହିଁ ।

1.2. 9.3.1992 ତାରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶ ନିର୍ବିବାଦ ଭାବେ ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ହେବ ଏବଂ ତେଣୁ ଉକ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନକୁ ପୁନର୍ବାର ଉଠାଇବା ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଉନ୍ମୁକ୍ତ ନୁହେଁ ।

2.1. ନ୍ୟାୟାଳୟର ରାୟକୁ ବିଧାନ ଭାବେ ପଢ଼ାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଏକ ରାୟକୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିବା ସମୟରେ, ଏହା ସତ୍ୟ ବୋଲି ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇପାରେ ଯେ ଏହା ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି ।

ରମେଶ ଚାନ୍ଦ ଡାଗା ବନାମ ରାମେଶ୍ୱରୀ ବାଇ, [2005] **4** ଏସସିସି **772** ଏବଂ ଗଜରାଜ *ସିଂହ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମୟୁପି ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ, [2001] 5 ଏସସିସି* 762 ମାମଲାକୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ।

2.2. ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ **5.1.1993** ତାରିଖର ଆଦେଶକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବାସ୍ତବତା ଏବଂ ଆଇନଗତ ପୃଷ୍ଠଭୂମିକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଏହା ନିଃସନ୍ଦେହ ସତ୍ୟ ଯେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଯୋଗ୍ୟତା ଆଧାରରେ ଏହି ବିଷୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବାକୁ ମନା କରିଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ଏହି ମତକୁ ଆସିଥିଲେ ଯେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ **12.8.1992** ମସିହାର ଆଦେଶକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅନୁମତି ଆବେଦନ ନିରର୍ଥକ ହୋଇଯାଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ ବାସ୍ତବତା ହେଉଛି ଯେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ ମଧ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଉକ୍ତ ଆଦେଶ ଉପରେ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠାଯାଇ ନଥିଲା ।

3. ଏହା ବ୍ୟତୀତ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ କେବଳ ଉପଯୁକ୍ତ ବିଚାରପୀଠକୁ ଯିବାର ସ୍ୱାଧୀନତା ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି, ଯଦି ଏଥିପାଇଁ ସେଠାରେ କୌଣସି ଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର କାରଣ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୁଏ, ସମ୍ଭବତଃ ଏହାର ଅର୍ଥ, ଯେତେବେଳେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ମାମଲାରେ ଉକ୍ତ ଆଦେଶକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାରେ ରାଜ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ଏକ ତ୍ରୁଟି କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହାର ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା, ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କୁ **1984** ର ଅନୁକ୍ରମ ତାଲିକାର ବୈଧତା କିମ୍ବା ଅନ୍ୟଥା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପ୍ରଶ୍ନକୁ ପୁନର୍ବାର ଖୋଲିବା ପାଇଁ ସ୍ୱାଧୀନତା ଦେବାକୁ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନଥିଲା ଯାହା ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ଏବଂ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ହୋଇଥିଲା । ଥରେ ଉକ୍ତ ଆଦେଶ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ହେବା ପରେ, ଏହି କୋର୍ଟ ପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ ପୁଣି ଥରେ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ପାଖକୁ ଯିବାକୁ ଅନୁମତି ଦେଇପାରି ନଥାନ୍ତେ । ଯେହେତୁ ପୂର୍ବ ନ୍ୟାୟ ନୀତିର ପ୍ରୟୋଗ ଥିଲା, ସମସ୍ୟାକୁ ପୁନର୍ବାର ଖୋଲିବାର ଅଧିକରିତା ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କର ନଥିଲା । ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣକୁ ଏପରି ଏକ ଅଧିକାରିତା ପ୍ରଦାନ କରିପାରି ନାହାନ୍ତି, ଯାହା ଏହାର ନଥିଲା ।

4. ଏହା ମଧ ଭଲ ଭାବରେ ସ୍ଥିର ହୋଇଛି ଯେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ବୈଧାନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରି ଭାରତୀୟ ସମ୍ବିଧାନର ଧାରା **142** ଅନୁଯାୟୀ ଏହାର ଅଧିକାରିତା କ୍ଷେତ୍ର ପ୍ରୟୋଗ କରିପାରିବ ନାହିଁ ଏବଂ ତାହା ମଧ ଏହି ସୁଦୂର ସମୟରେ ଏକ ସ୍ଥିର ହୋଇଥିବା ଜିନିଷକୁ ଅସ୍ଥିର କରିବା ପାଇଁ ।

ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାର: ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟାମାନ 5087/2002

20.9.2001ତାରିଖରେ ଓଜେସି ସଂଖ୍ୟା 14151/99 ରେ ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ଆସିଛି ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ରାଜୁ ରାମଚନ୍ଦ୍ରନ ଏବଂ ଜନ କଲ୍ୟାଣ ଦାସ ।

ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଜନରଞ୍ଜନ ଦାସ, ଶ୍ୱେତକେତୁ ମିଶ୍ର, ଏସ୍. ବି. ଉପାଧ୍ୟାୟ, ସଞ୍ଜୟ କେ. ଦାସ ଏବଂ ଅଜୟ ଚୌଧୁରୀ ।

ନ୍ୟାୟାଳୟର ରାୟ ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଏସ୍. ବି. ସିହ୍ନାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ଆବେଦନକାରୀ ଏବଂ ଏଠାରେ ଉପସ୍ଥିତ ଥିବା ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କୁ 28.09.1966 ଏବଂ 05.09.1973 ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ନିମ୍ନ ଡିଭିଜନ ସହାୟକ/କନିଷ୍ଠ ସହାୟକ ଭାବରେ ନିଯୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଓଡ଼ିଶା ଲୋକସେବା ଆୟୋଗ ଦ୍ୱାରା ନିଯୁକ୍ତି ପ୍ରକ୍ରିୟା ଓଡ଼ିଶା ମନ୍ତ୍ରୀସ୍ତରୀୟ ସେବା (ସଚିବାଳୟ ବିଭାଗର ଅଫିସରେ ନିମ୍ନ ବିଭାଗ ସହାୟକଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତି ପଦ୍ଧତି ଏବଂ ସେବା ସର୍ତ୍ତାବଳୀ) ନିୟମ, 1951 ଅନୁଯାୟୀ କରାଯାଇଥିଲା (ସଂକ୍ଷେପରେ, ଓ ଏମ୍ଏସ୍ ନିୟମ, 1951 ') । ସେମାନଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତି ପରେ, ନିଯୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ବିଭିନ୍ନ ବିଭାଗରେ ନିଯୁକ୍ତି ଦିଆଯାଇଥିଲା । ପଦୋନ୍ନତି ସୁଯୋଗର ଲାଭ ଉଠାଇବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ, ନିଯୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ 'ଏସଟିସି ପରୀକ୍ଷା' ନାମରେ ଏକ ପରୀକ୍ଷାରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହେବାକୁ ପଡୁଥିଲା । ଉକ୍ତ ପରୀକ୍ଷାରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହେବା ପରେ ଭର୍ତ୍ତି ହୋଇଥିବା ସମସ୍ତ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ପଦୋନ୍ନତି ଦିଆଯାଇଥିଲା । ବେସରକାରୀ ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ଏଠାରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପୂର୍ବରୁ ପରୀକ୍ଷାରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିଲେ ତେଣୁ ସେମାନଙ୍କୁ ପୂର୍ବରୁ ପଦୋନ୍ନତି ଦିଆଯାଇଥିଲା । 01.01.1984 ରେ କିମ୍ବା ପାଖାପାଖି ସମୟରେ, ଏକ ଅନୁକ୍ରମ ତାଲିକା ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିଲା ଯେଉଁଥିରେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କୁ ଏଠାରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଠାରୁ ବରିଷ୍ଠ ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା । ଆବେଦନକାରୀମାନେ ଯୁକ୍ତି ବାଢ଼ିଥିଲେ ଯେ ପିଏସସି ପରୀକ୍ଷାରେ ସେମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରାପ୍ତ ଶ୍ରେଣୀ ଆଧାରରେ ମନ୍ତ୍ରୀସ୍ତରୀୟ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କ ବରିଷ୍ଠତା ଗଣନା କରାଯିବାର ତଥ୍ୟକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖି; କେବଳ କେତେକ ବିଭାଗରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା କିଛି କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ତୁଳନାରେ ପୂର୍ବରୁ ତାଲିମ ପାଇଁ ପଠାଯାଇଥିଲା ଯାହା ସେମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କ ପୂର୍ବରୁ ଏସଟିସି ପରୀକ୍ଷାରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହେବାକୁ ସକ୍ଷମ କରିଥିଲା, ତେଣୁ ଏଭଳି ଆକସ୍ମିକ ପରିସ୍ଥିତି କାରଣରୁ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କୁ ବରିଷ୍ଠ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯାଇ ପାରିନଥାନ୍ତା ।

ଆବେଦନକାରୀମାନେ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ସମ୍ମୁଖରେ ନିବେଦନପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ଉଚ୍ଚ ଶ୍ରେଣୀରେ ନିମ୍ନ ଶ୍ରେଣୀ ସହାୟକଙ୍କ କ୍ୟାଡରରେ ବରିଷ୍ଠତା ସ୍ଥିର କରିବା ପାଇଁ ନୂତନ ନୀତି ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ରାଜ୍ୟ 21.02.1989 ରେ ଏକ ପରିପତ୍ର ଜାରି କରିଥିଲା ଏବଂ ଫଳସ୍ୱରୂପ 22.08.1990 ରେ ଏକ ସଂଶୋଧିତ ଅନୁକ୍ରମ ତାଲିକା ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିଲା ।

ଉକ୍ତ 21.02.1989 ମସିହାର ପରିପତ୍ର ଏବଂ 22.08.1990 ମସିହାର ଅନୁକ୍ରମ ତାଲିକାର ବୈଧତା ଏବଂ ବିଧିମାନ୍ୟତାକୁ ନେଇ ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରଶାସନିକ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ୍ (ସଂକ୍ଷେପରେ, 'ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ') ସମ୍ମୁଖରେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏଠାରେ ପ୍ରଶ୍ନ କରାଯାଇଥିଲା ଯାହା ଓଏ ସଂଖ୍ୟା 1200/1990 ଭାବରେ ଚିହ୍ନିତ ହୋଇଥିଲା । ଏଠାରେ କେତେକ ଆବେଦନକାରୀ ଏକ ମୂଳ ଆବେଦନ ମଧ୍ୟ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ, ଯାହାକୁ ଓଏ ସଂଖ୍ୟା 90/1990 ଭାବରେ ଚିହ୍ନିତ କରାଯାଇଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ 1984 ମସିହାର ସାଧାରଣ ଅନୁକ୍ରମ ତାଲିକାକୁ ସଂଶୋଧନ କରିବାକୁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଫଳସ୍ୱରୂପ 21.02.1989 ମସିହାର ପରିପତ୍ର ଆଦେଶ ଅନୁସାରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇଥିବା 1990 ମସିହାର ଅନୁକ୍ରମ ତାଲିକାକୁ ବଜାୟ ରଖାଯାଇଥିଲା । ଉପରୋକ୍ତ ଉଭୟ ମୂଳ ଆବେଦନକୁ 09.03.1992 ତାରିଖର ଏକ ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ଫଏସଲା କରାଯାଇଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ କୁହାଯାଇଥିଲା:

> " ‘ ...... ତେଣୁ, ଆମେ ଏହା ମାନିବାରେ କୌଣସି ଦ୍ୱିଧା କରୁନାହୁଁ ଯେ ଗୃହ ବିଭାଗର 21.2.1989 ମସିହାର ଚିଠି ସଂଖ୍ୟା 10535/F ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅନୁକ୍ରମ ତାଲିକା ଏବଂ ଫଳସ୍ୱରୂପ ଗୃହ ବିଭାଗର 22.5.1990 ମସିହାର ଚିଠିରେ ଜ୍ଞାପକ ସଂଖ୍ୟା 24961/CC ଏବଂ ଗୃହ ବିଭାଗର 22.8.1990ମସିହାର ଜ୍ଞାପକ ସଂଖ୍ୟା 56814 ଚିଠିରେ ହୋଇଥିବା ବରିଷ୍ଠତାର ପୁନଃନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ବେଆଇନ ଏବଂ ଏହା ଦ୍ୱାରା ରଦ୍ଦ କରାଯାଇଛି । ଭବିଷ୍ୟତରେ ବରିଷ୍ଠ ସହାୟକ ଏବଂ ଉପ ବିଭାଗ ଅଧିକାରୀ ସ୍ତର-II ଙ୍କ ପାଇଁ ହେବାକୁ ଥିବା ପଦୋନ୍ନତି, 1984 ମସିହାର ଅନୁକ୍ରମ ତାଲିକା ଦ୍ୱାରା ସମ୍ପନ୍ନ କରାଯିବ ଏବଂ ସେହି ଅନୁଯାୟୀ ପଦୋନ୍ନତିକୁ ପ୍ରଭାବୀ କରାଯିବ । ନୀତିର ନିଷ୍ପତିରେ ଏହି ସବୁ ମାମଲା ଯଥା: ଓଏ 12/90, ସିଏ 1037/90, ଓଏ 817/90 ଓଏ 783/90, ଓଏ 516/90, ଏବଂ ଓଏ 90/90 ଗୁଡିକକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବା ।
>
> ଓଏ 90/90 ରେ ଥିବା ପ୍ରାର୍ଥନାକୁ 1984ର ଅନୁକ୍ରମ ତାଲିକାର ରଦ୍ଦକୁ ଆଖିଆଗରେ ରଖି ଖାରଜ କରାଯାଇଛି ।ଅନ୍ୟ ପାଞ୍ଚଜଣ ଅବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି, ଏବଂ ବରିଷ୍ଠ ସହାୟକ ଏବଂ ଉପ ବିଭାଗ ଅଧିକାରୀ ଶ୍ରେଣୀ II ଙ୍କ ବରିଷ୍ଠତାକୁ ଆମ୍ଭ ଆଦେଶ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବ ।

ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଏଠାରେ ଥିବା ଆବେଦନକାରୀମାନେ ଉକ୍ତ ଆଦେଶର ସଠିକତା ଉପରେ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠାଇନଥିଲେ । କେବଳ ସୁରେଶ କୁମାର ଛୋଟରାୟ ନାମରେ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ଦ୍ୱାରା 09.03.1992 ତାରିଖରେ ପାରିତ ହୋଇଥିବା ଉକ୍ତ ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶର ସଠିକତା ଉପରେ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠାଇ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଆବେଦନ କରିବାକୁ ବିଶେଷ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ଏକ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ । ବିଶେଷ ଅନୁମତି ଆବେଦନର ବିଚାରଧୀନତା ସମୟରେ, ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ 09.03.1992 ତାରିଖର ଉକ୍ତ ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ପରିପତ୍ର ଜାରି କରି କହିଛି ଯେ:

> " 9.3.1992ମସିହାରେ ଓଏ ସଂଖ୍ୟା 1200/90 ରେ ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରଶାସନିକ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ନିଷ୍ପତ୍ତି ଅନୁଯାୟୀ ବରିଷ୍ଠ ସହାୟକମାନଙ୍କ ଅନୁକ୍ରମ ତାଲିକାକୁ ନେଇ 22.5.1990 ତାରିଖରେ ଗୃହ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ଜ୍ଞାପକ ସଂଖ୍ୟା 24961 ଏବଂ 22.8.1990 ତାରିଖରେ ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ଜ୍ଞାପକ ସଂଖ୍ୟାକୁ ଏଠାରେ ଅଧିକ୍ରାନ୍ତ କରାଗଲା ଏବଂ ବରିଷ୍ଠ

ସହାୟକମାନଙ୍କ ଅନୁକ୍ରମ ତାଲିକା ପାଇଁ ବିତରଣ କରାଯାଇଥିବା 1.1.1984 ତାରିଖର ଗୃହ ବିଭାଗର ଜ୍ଞାପକ ସଂଖ୍ୟା 3 ଏବଂ27.09.1984 ତାରିଖର ଜ୍ଞାପକ ସଂଖ୍ୟା 53218(40)CC ଚିଠିକୁ ଏଠାରେ ପୁନରୁଦ୍ଧାର କରାଗଲା । 21.2.89 ତାରିଖର ଗୃହ ବିଭାଗର ଚିଠି ସଂଖ୍ୟା 10535/CC କୁ ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରାଯାଇଛି ।

ଉପରୋକ୍ତରେ ଉଲ୍ଲେଖିତ ସୁରେଶ କୁମାର ଛୋଟରାୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବିଶେଷ ଅନୁମତି ମଞ୍ଜୁର ପାଇଁ ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ଆବେଦନ 05.01.1993 ମସିହାରେ ଏହି ଅଦାଲତରେ ଶୁଣାଣି ପାଇଁ ଆସିଥିଲା । 12.08.1992 ତାରିଖର ଉପରୋକ୍ତ ସରକାରୀ ଆଦେଶକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ମତ ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ ଉକ୍ତ ବିଶେଷ ଅନୁମତି ଆବେଦନ ଏହି ଆଧାରରେ ନିରର୍ଥକ ହୋଇଯାଇଛି ଯେ ରାଜ୍ୟ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣର ଆଦେଶରୁ ନୀତି ବିଷୟରେ ସ୍ୱାଧୀନ ଭାବରେ 12.08.1992 ତାରିଖର ଉକ୍ତ ପରିପତ୍ର ଚିଠି ଜାରି କରିବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲା । ତେବେ ଏହା ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା ଯେ:

" ତେଣୁ ଆମେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିପାରୁ ଯେ ଆବେଦନକାରୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କର କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ର କାରଣ ସରକାରଙ୍କ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଉପରେ ଆପତ୍ତି କରିବାର ଅଧିକାର, ଯଦି କିଛି ଥାଏ, ଏହି ବିଶେଷ ଅନୁମତି ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରିବା ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଣ୍ଣାୟକ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯିବ ନାହିଁ । ଆବେଦନକାରୀ ସେହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ତାଙ୍କ ପାଇଁ ଉପଲବ୍ଧ ଥିବା ପ୍ରତିକାରକୁ ଅନୁସରଣ କରିବାକୁ ସ୍ୱାଧୀନ ହେବେ । ବିଶେଷ ଅନୁମତି ଆବେଦନକୁ ଅପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ବୋଲି ଖାରଜ କରାଯାଇଛି ।

1992 ର ଉପରୋକ୍ତ ବିଶେଷ ଅନୁମତି ଆବେଦନ (ଦେୱାନୀ) ସଂଖ୍ୟା 10513/1992 ରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା କଥିତ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି କିମ୍ବା ଆଧାରରେ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ପାଖରେ ମୂଳ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହାର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା, ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ କହିଛନ୍ତି ଯେ ଏହାର ପୂର୍ବ ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଏବଂ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ବିଶେଷ ଅନୁମତି ଆବେଦନକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯିବା ପରେ, ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗକୁ ପୁନର୍ବାର ଖୋଲାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ, ବିଶେଷ କରି ଯେତେବେଳେ ଆବେଦନକାରୀମାନେ 21.02.1989 ମସିହାର ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ସେମାନଙ୍କର ବରିଷ୍ଠତା ବଜାୟ ରଖିବା ପାଇଁ ଦୃଢ ଚାପ ପକାଇବା ବ୍ୟତୀତ ସେମାନଙ୍କ ମାମଲା ନୂତନ ଭାବରେ ଆଗତ କରିବାର କାରଣ ଦେଖାଇବାରେ ସକ୍ଷମ ହୋଇନଥିଲେ ଯାହା ଆଧାରରେ 1990 ମସିହାରେ ଅନୁକ୍ରମ ତାଲିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଏହା ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟଥିତ ଏବଂ ଅସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇ ଆବେଦନକାରୀମାନେ ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଏକ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ ଯାହାକୁ ଓଜେସି ସଂଖ୍ୟା 14151/1999 ନାମରେ ଚିହ୍ନିତ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ 20.09.2001ମସିହାର ଏକ ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ଉକ୍ତ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରାଯାଇଥିଲା । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ତାଙ୍କ ରାୟରେ ମତ ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ:

" ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ ହାଜର ହୋଇଥିବା ଡକ୍ଟର ମିଶ୍ର ଏହା ଉପସ୍ଥାପନ କରିଛନ୍ତି ଯେ ସୁପ୍ରିମକୋର୍ଟଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ସ୍ଵାଧୀନତାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ସେମାନେ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠାଇବାକୁ ହକଦାର I ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରତିକାର, ଯଦି ମଞ୍ଜୁର ହୁଏ, ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ପୂର୍ବ ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶକୁ ବିପରୀତ କରିବା ଭଳି ହେବ, ଯଦିଓ ଏହା ବିରୁଦ୍ଧରେ ବିଶେଷ ଅନୁମତି ଆବେଦନ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଖାରଜ ହୋଇସାରିଛି, ଆମେ ଉକ୍ତ ନିବେଦନକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବାରେ ଅସମର୍ଥ I ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଚାରପୀଠ ଦ୍ଵାରା ପାରିତ ହୋଇଥିବା ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶରେ ଆମେ କୌଣସି ବେଆଇନ କିମ୍ବା ଦୁର୍ବଳତା ପାଇନାହୁଁ ଏବଂ ଏହିପରି ଏଥିରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବାର କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ I

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ ହାଜର ହୋଇଥିବା ବିଦ୍ଵାନ ବରିଷ୍ଠ ଅଧିବକ୍ତା ଶ୍ରୀ ରାଜୁ ରାମଚନ୍ଦ୍ରନ ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି ଯେ 9.3.1992 ତାରିଖରେ ନ୍ୟାୟାଧିକାରଣଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପାରିତ ହୋଇଥିବା ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ବିଶେଷ ଅନୁମତି ଆବେଦନକୁ ଯୋଗ୍ୟତା ଆଧାରରେ ସମାଧାନ କରାଯାଇ ନାହିଁ ଏବଂ ଯେହେତୁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ 12.08.1992 ତାରିଖରେ ନୂତନ ଭାବରେ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ଉକ୍ତ ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ପ୍ରଶ୍ନ କରିବାକୁ ସ୍ଵାଧୀନତା ଦିଆଯାଇଛି ଏବଂ ଫଳସ୍ଵରୂପ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟଳୟ ଯଥାକ୍ରମେ ମୂଳ ଆବେଦନ ଏବଂ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନକୁ ଗ୍ରହଣ ନକରି ଏକ ସ୍ପଷ୍ଟ ତ୍ରୁଟି କରିଛନ୍ତି I

ବିଦ୍ଵାନ ଓକିଲ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଛନ୍ତି ଯେ ଏହା ଏକ ଉପଯୁକ୍ତ ମାମଲା ଯେଉଁଠାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଭାରତର ସମ୍ବିଧାନର ଧାରା 142 ଅନୁଯାୟୀ ଏହାର ସ୍ଵେଚ୍ଛାକୃତ ଅଧିକାରିତା ପ୍ରୟୋଗ କରିବା ଉଚିତ୍ ଯାହା ଦ୍ଵାରା ଆବେଦନକାରୀମାନେ ଅତି କମରେ ଆର୍ଥିକ ଲାଭ ପାଇବାକୁ ସକ୍ଷମ ହେବେ କାରଣ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅଧିକାଂଶ ଅବସର ନେଇସାରିଛନ୍ତି I

ବିଦ୍ଵାନ ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କ ଉକ୍ତ ଉପସ୍ଥାପନକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଆମେ ପ୍ରରୋଚିତ ନୁହଁ I ପ୍ରଥମେ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଦୁଇ କିତା ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା; ଗୋଟିଏ ବର୍ଷର 01.01.1984ର ସାଧାରଣ ଅନୁକ୍ରମ ତାଲିକାର ବୈଧତା ଉପରେ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠାଯାଇଛି; ଏବଂ ଅନ୍ୟଟି 21.02.1989 ତାରିଖରେ ଜାରିକରାଯାଇଥିବା ପରିପତ୍ର ଚିଠିର ବୈଧତା ଉପରେ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠାଇଛି ଏବଂ ଫଳସ୍ଵରୂପ 22.08.1990 ତାରିଖର ଅନୁକ୍ରମ ତାଲିକାର ପ୍ରକାଶନ ଉପରେ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠାଯାଇଛି I ଉଭୟ କିତା ଆବେଦନ ଉପରେ ଏକାଠି ଶୁଣାଣି ହୋଇଥିଲା I ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିବା ମୂଳ ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଥିବା ବେଳେ କେତେକ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିବା ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକୁ ଖାରଜ କରିଦିଆଯାଇଥିଲା I ଏକ ବିଶେଷ ଅନୁମତି ଆବେଦନ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶ ସେହି ଅଂଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ କେବଳ ଓଏ ସଂଖ୍ୟା 90/1990 କୁ ଖାରଜ କରାଯାଇଥିଲା I ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ କିମ୍ବା ସେହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଆବେଦନକାରୀମାନେ ସୁରେଶ କୁମାର ଛୋଟରାୟଙ୍କ ବ୍ୟତୀତ ଉକ୍ତ ଆଦେଶ ନେଇ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ କୌଣସି ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଅନୁମତି ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିନଥିଲେ I 09.03.1992 ତାରିଖରେ ଓଏ ସଂଖ୍ୟା 1200/90 ରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶ, ଏହିପରିଭାବେ, ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ

ପହଞ୍ଚିଛି । ତେଣୁ ପୂର୍ବ ନ୍ୟାୟର ନୀତି ବର୍ତ୍ତମାନ ମାମଲାରେ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯିବ । ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ ପୂର୍ବ ନ୍ୟାୟର ନୀତି ପ୍ରୟୋଗରେ କୌଣସି ବିବାଦ ନାହିଁ । ଏହା ମଧ୍ୟ ଏକ ମାମଲା ନୁହେଁ ଯେଉଁଠାରେ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ଅଧିକାରିତାର ପ୍ରଶ୍ନ ରହିଛି ।

05.01.1993 ତାରିଖରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିବା ସମୟରେପୂର୍ବ ନ୍ୟାୟର ନୀତି ପ୍ରୟୋଗକୁ ପରିହାର କରିନାହାନ୍ତି ଯେପରିକି 09.03.1992 ତାରିଖର ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରେ ଉତ୍ପନ *ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଅଧିକାରକୁ* ଛଡାଇ ନିଆଯାଇନାହିଁ । ଯେ କୌଣସି ପରିସ୍ଥିତିରେ ଓଏ ସଂଖ୍ୟା 90/1990 ରେ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ନିଷ୍ପତି ଯେପରି ପୁର୍ବରେ ସୂଚିତ କରାଯାଇଛି, 27.09.1984 ତାରିଖର ଗୃହ ବିଭାଗ ଚିଠିରେ ଥିବା ଅନୁକ୍ରମ ତାଲିକାର ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ହେବାର ବୈଧତା ଉପରେ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟଭାବରେ କିଛି ଆବେଦନକାରୀ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠାଇଛନ୍ତି ।

ଉକ୍ତ ଓଏ ସଂଖ୍ୟା 90/1990 ରେ ପାରିତ ହୋଇଥିବା ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶ ନିର୍ବିବାଦ ଭାବରେ ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଏଠାରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ବାଧତାମୂଳକ ହେବ ଏବଂ ତେଣୁ ଉକ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନକୁ ପୁନର୍ବାର ଉଠାଇବା ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଉନ୍ମୁକ୍ତ ନାହିଁ । ଅଧିକନ୍ତୁ, ଗୃହ ବିଭାଗର 21.02.1989 ତାରିଖର ଚିଠି ପରେ ସଂଶୋଧିତ ହୋଇଥିବା ବରିଷ୍ଠତା ତାଲିକା ଏବଂ ଗୃହ ବିଭାଗର 22.05.1990 ଏବଂ 22.08.1990 ତାରିଖର ଚିଠି ଅନୁଯାୟୀ ବରିଷ୍ଠତା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ବେଆଇନ ବୋଲି ଘୋଷଣା କରାଯାଇଥିଲା ।

ଏହା ଉପରୋକ୍ତ ପୃଷ୍ଠଭୂମିରେ, 05.01.1993 ତାରିଖରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଆଦେଶକୁ ବୁଝିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି । ଏକ ନ୍ୟାୟାଳୟର ରାୟ, ଏହା ଭଲ ଭାବରେ ସ୍ଥିର ହୋଇଛି, ଏକ ବିଧାନ ଭାବରେ ପଢ଼ାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଏକ ରାୟକୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିବା ସମୟରେ, ଏହା ସତ୍ୟ ବୋଲି ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇପାରେ ଯେ ଏହା ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି ।

ରମେଶ *ଚାନ୍ଦ ଡାଗା ବନାମ ରାମେଶ୍ୱରୀ ବାଇ, [2005]* 4 ଏସସିସି 772 ମାମଲାରେ, ଏହି କୋର୍ଟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନେଇଛନ୍ତି ଯେ:

> " ଏକ ରାୟ, ଯେପରି ସର୍ବଜନବିଦିତ, ଏକ ବିଧାନ ଭାବରେ ପଢିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ଏକ ରାୟ, ଏହା ସରଳ, ସାମଗ୍ରିକ ଭାବରେ ସମାନ ପଢ଼ିବା ଉପରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଉକ୍ତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ ସହାୟକ ପରିସ୍ଥିତିକୁ ମଧ୍ୟ ବିଚାରକୁ ନିଆଯାଇପାରେ । (ଇସଲାମିକ ଏକାଡେମୀ ଅଫ୍ ଏଜୁକେସନ୍ ବନାମ କର୍ଣ୍ଣାଟକ ରାଜ୍ୟ, ଜି ଟେଲିଫିଲ୍ମ୍ସ ଲିମିଟେଡ୍ *ବନାମଭାରତ ସଂଘ ଏବଂ ପି. ଏସ୍. ସଥାପନ୍ ବନାମ ଆନ୍ଧ୍ର ବ୍ୟାଙ୍କ ଲିମିଟେଡ୍)* "

ଗଜରାଜ *ସିଂ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ୟୁପି ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ, [2001] 5 ଏସସିସି* 762 ମାମଲାରେ ଏହି କୋର୍ଟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଦେଇଛନ୍ତି:

> ...... ନ୍ୟାୟାଳୟର ଏକ ରାୟକୁ ପଢ଼ିବା ଦ୍ୱାରା ଉପୁଜିଥିବା ସନ୍ଦେହକୁ ଏହା ଅନୁମାନ କରି ସମାଧାନ କରାଯାଇପାରିବ ଯେ ଏହି ରାୟ ଆଇନର ବ୍ୟବସ୍ଥା ସହିତ ସୁସଂଗତ ଭାବରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା

ଏବଂ ତେଣୁ ବୈଧାନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ଅନୁରୂପ କିମ୍ବା ଅନୁପାଳନରେ ଏକ ମାର୍ଗ କିମ୍ବା ପ୍ରକ୍ରିୟା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ କିମ୍ବା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଯେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବରେ କୁହାଯାଇ ନାହିଁ ।

ଭାରତୀୟ ସମ୍ବିଧାନର ଧାରା 142 ଅନୁଯାୟୀ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ଅଧିକାରିତା କ୍ଷେତ୍ର ଏହି ପ୍ରକାରର ପରିସ୍ଥିତିରେ ପ୍ରୟୋଗ କରିବା ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନୁହେଁ । ଆବେଦନକାରୀମାନେ ସେମାନଙ୍କ ମାମଲା ଅନୁରୋଧ କରିବାକୁ କୌଣସି ସୁଯୋଗ ପାଇନାହାନ୍ତି ବୋଲି ଶ୍ରୀ ରାମଚନ୍ଦ୍ରନ ଯୁକ୍ତି କରିବାରେ ଠିକ୍ ନୁହଁନ୍ତି । ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ସମ୍ମୁଖରେ ସେମାନଙ୍କୁ ଏପରି ଏକ ସୁଯୋଗ ମିଳିଥିଲା । ସେମାନେ, ଏହାର ପୁନରାବୃତ୍ତି ରାଜ୍ୟ ବହନ କରିବ, କେବଳ ଜଣକୁ ଛାଡି କେହି ନ୍ୟାୟାଧିକରଣର ଫଳାଫଳକୁ ଆପତ୍ତି କରିନାହାନ୍ତି । 05.01.1993 ତାରିଖରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଆଦେଶର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ତଥ୍ୟ ଆଧାରିତ ଏବଂ ଆଇନଗତ ପୃଷ୍ଠଭୂମିକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଏଥିରେ କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ଯେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଯୋଗ୍ୟତା ଆଧାରରେ ଏହି ମାମଲାର ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବାକୁ ମନା କରିଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ଏହି ମତକୁ ଆସିଥିଲେ ଯେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ 12.08.1992 ତାରିଖର ଆଦେଶକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ବିଶେଷ ଅନୁମତି ଆବେଦନ ନିରର୍ଥକ ହୋଇଯାଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ ବାସ୍ତବତା ହେଉଛି ଯେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ ମଧ୍ୟ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଉକ୍ତ ଆଦେଶ ଉପରେ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠାଯାଇ ନଥିଲା ।

ଏହାବ୍ୟତୀତ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ, ଯେପରି ଏଠାରେ ପୂର୍ବରୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇଛି, ଉପଯୁକ୍ତ ବିଚାରପୀଠ ନିକଟକୁ ଯିବାର ସ୍ୱାଧୀନତା କେବଳ ସେହି ପରିସ୍ଥିତିରେ ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି ଯେତେବେଳେ କୌଣସି ଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ର କାରଣ ଥାଏ, ସମ୍ଭବତଃ ଏହାର ଅର୍ଥ, ଯେତେବେଳେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ମାମଲାରେ ଉକ୍ତ ଆଦେଶକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାରେ ରାଜ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ଏକ ତ୍ରୁଟି କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ଅଦାଲତ ଏହାର ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା, ଆମର ବିଚାରଯୋଗ୍ୟ ମତାମତ, 1984 ମସିହାର ଅନୁକ୍ରମ ତାଲିକାର ବୈଧତା କିମ୍ବା ଅନ୍ୟଥା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପ୍ରଶ୍ନକୁ ପୁନର୍ବାର ଖୋଲିବା ପାଇଁ ଏଠାରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ସ୍ୱାଧୀନତା ଦେବାକୁ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ରଖିନଥିଲା, ଯାହା ପୂର୍ବରୁ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ଏବଂ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ବୋଲି ଏଠାରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା । ଥରେ ଉକ୍ତ ଆଦେଶ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ହେବା ପରେ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ପୁନର୍ବାର ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ପାଖକୁ ଯିବାକୁ ଅନୁମତି ଦେଇନଥାନ୍ତେ, ଏହା ସିଧାସଳଖ କରାଯାଇ ପାରି ନଥାନ୍ତା । ଯେହେତୁ ପୂର୍ବ ନ୍ୟାୟର ନୀତି ପ୍ରୟୋଗ ଯୋଗ୍ୟ ଥିଲା, ଏହି ମାମଲାକୁ ପୁନର୍ବାର ଖୋଲିବା ପାଇଁ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଙ୍କ କୌଣସି ଅଧିକାରିତନଥିଲା । ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣକୁ ଏପରି ଏକ ଅଧିକାରିତା ପ୍ରଦାନ କରିପାରିଲେ ନାହିଁ, ଯାହା ଏହାର ପୂର୍ବରୁ ନଥିଲା ।

ଏହା ଆହୁରି ଭଲ ଭାବରେ ସ୍ଥିର ହୋଇଛି; ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ବୈଧାନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରି ଭାରତୀୟ ସମ୍ବିଧାନର ଧାରା 142 ଅନୁଯାୟୀ ଏହାର ଅଧିକାରିତା ପ୍ରୟୋଗ କରିପାରିବ ନାହିଁ ଏବଂ ତାହା ମଧ୍ୟ ଏହି ସୁଦୂର ସମୟରେ ଏକ ସ୍ଥିର ହୋଇଥିବା ଜିନିଷକୁ ଅସ୍ଥିର କରିବା ପାଇଁ ।

ଉପରୋକ୍ତ କାରଣଗୁଡିକ ପାଇଁ, ଏହି ଆବେଦନରେ କୌଣସି ଯୋଗ୍ୟତା ନଥିବାରୁ ସେହି ଅନୁଯାୟୀ ଖାରଜ କରାଗଲା । ତେବେ ମାମଲାର ତଥ୍ୟ ଏବଂ ପରିସ୍ଥିତି ଅନୁସାରେ ଖର୍ଚ୍ଚ ବାବଦରେ କୌଣସି ଆଦେଶ ରହିବ ନାହିଁ ।

ଡି. ଜି. ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରାଗଲା ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟାବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର:
ଶ୍ରୀ ଜଟାଧାରୀ ସେଠୀ
ଅନୁବାଦକ, ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ